

Motion till riksdagen 2013/14:A291

av Ann-Britt Åsebol (M)

Arbetsförmedlingen samt matchningspeng

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över förutsättningarna för att införa en matchningspeng inom Arbetsförmedlingens förmedlingsverksamhet.

Motivering

Det rådande ekonomiska läget har försatt Sverige i en svår situation med hög arbetslöshet. Samtidigt vittnar flertalet färskas rapporter om svenska företag som söker anställa men ej lyckas genomföra rekryteringar på grund av ett för lågt antal, eller fel kvalificerade, sökande. Flertalet oberoende rapporter berättar även om hur fler och fler arbeten utlyses och tillsätts utan inblandning från Arbetsförmedlingen. Enligt en Demoskopundersökning, från detta år, finner nio av tio svenskar arbete utan inblandning från Arbetsförmedlingen. Detta påvisar ett reellt samhällsproblem för Sverige.

Arbetsförmedlingen har till uppdrag att förmedla jobb samt vara länken mellan den arbetssökande och den som söker matchande arbetskraft. De har idag över tolv tusen anställda och får som organisation ett årligt anslag på ungefär 7 miljarder kronor. Den totala kostnaden för den egna organisationen för år 2012 beräknas uppgå till cirka 7,2 miljarder kronor, vilket är en ökning med 24 procent sedan 2011. Trots detta har de misslyckats i att påvisa vidare resultat.

Som organisation har Arbetsförmedlingen historiskt fungerat som rekryteringstjänst främst åt de äldre svenska storföretagen inom bland annat industrin samt åt offentlig sektor. Dagens arbetsmarknad ser annorlunda ut. Idag är det i större utsträckning mindre företag och tjänsteföretag som nyrekryterar och de söker främst arbetskraft med specifika kunskaper.

Fel! Okänt namn på

Arbetsförmedlingen är även tillskriven andra uppdrag som till viss del konkurrerar med matchningsuppdraget. Arbetsförmedlingens anskrivna fokus ligger i stor utsträckning på långtidsarbetslösa, vilket gör att unga och de som nyligen hamnat i arbetslöshet, till exempel på grund av arbetsbrist, ej får den hjälp de kan behöva. Samtidigt saknar ofta handläggare hos Arbetsförmedlingen såväl kontaktnät som kompetens att kunna anpassa sitt stöd efter arbetssökande med spetskompetens. Det finns således ett flertal strukturella problem.

Ett land som tidigare stod inför en liknande problematik som den Sverige står inför idag är Australien. De valde då att genomföra en upphandling av sin arbetsförmedling och istället införa ett system med privata aktörer som erhöll matchningspeng efter rekrytering. Under den första upphandlingsperioden när det nya systemet infördes i Australien genomfördes en anbudsprocess. Efter en första treårig period utvärderades systemet och aktörerna, och endast de högst rankade fick då förlängda kontrakt samt gavs möjligheten att överta sämre aktörers kontrakt. Som bas för all upphandling och som grund för att beviljas kontrakt gavs aktörerna en kravlista på tjänster att tillhandahålla, bestämda av staten. Resultatet är en exceptionell förbättring gällande förmågan i att få såväl korttidsarbetslösa som långtidsarbetslösa tillbaka in på arbetsmarknaden.

Sverige borde därför lyfta blicken och se på ett land med liknande situation som oss som levererat tydliga resultat. Därför vill jag informera regeringen om möjligheten att se över förutsättningarna för att införa en matchningspeng inom Arbetsförmedlingens förmedlingsverksamhet.

Stockholm den 24 september 2013

Ann-Britt Åsebol (M)